

משרד החינוך
המינהל הפדגוגי
אגף בכיר - השירות הפסיכולוגי ייעוצי

במחשבה שנייה

פיתוח חשיבה גמישה ויצירתית
בהתמודדות עם סיטואציות חברתיות
בקרב תלמידי חטיבות הביניים

מטרות הפעילות

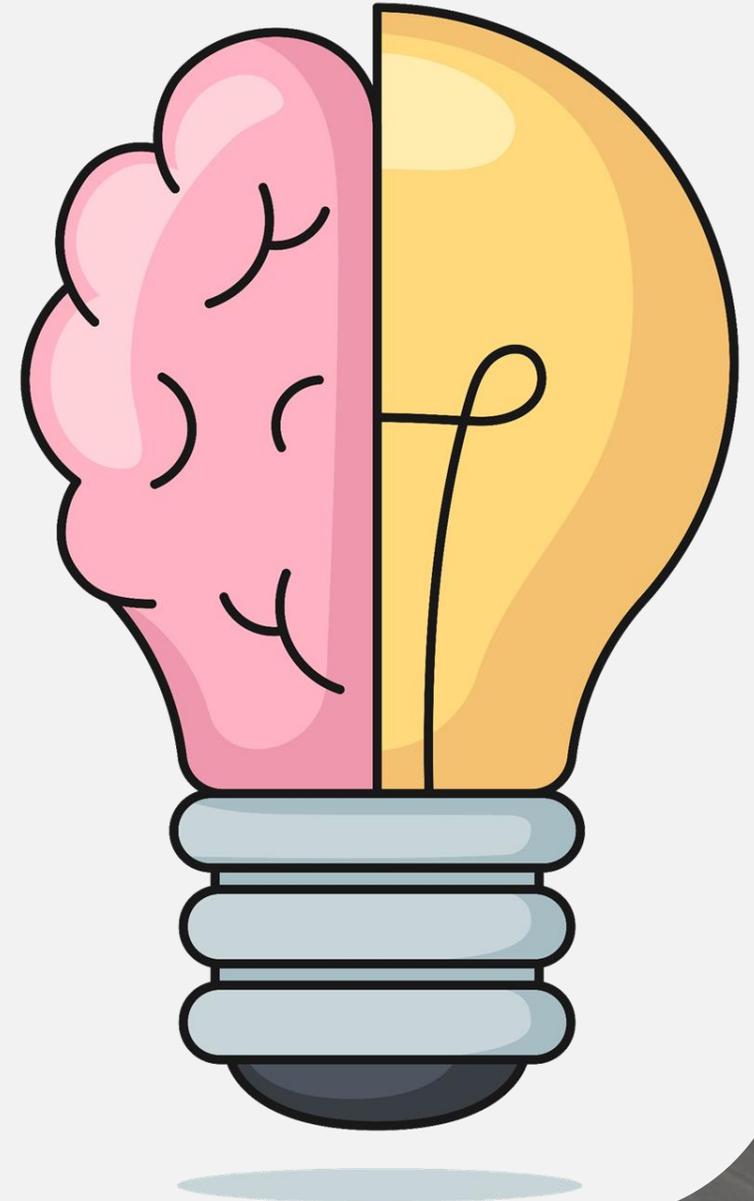
- פיתוח חשיבה גמישה ויצירתית בהתמודדות עם סיטואציות חברתיות
- הרחבת מגוון האסטרטגיות החברתיות הזמינות לתלמידים
- תרגול הקשבה למגוון פתרונות ולמידה מעמיתים
- חיזוק המודעות לכך שאין רק פתרון אחד "נכון" לכל מצב

הכנה מוקדמת

- הדפסת כרטיסי התרחישים או הקרנתם על המסך
- הכנת לוח/נייר גדול לרישום התגובות (לבחירתכם)

מהלך הפעילות

- נחלק את הכיתה לקבוצות קטנות - כל קבוצה תהיה בת 4-6 תלמידים
- בכל סבב המורה קוראת תרחיש חברתי אחד. בכל קבוצה, מתחילים בסבב - מעבר בין התלמידים בסדר קבוע (בכיוון השעון) - כל תלמיד בתורו מציע תגובה שונה לתרחיש - איך הוא היה עשוי להגיב במציאות.
- **כלל זהב:** כל תגובה חייבת להיות שונה מכל התגובות שכבר נאמרו
- הסבב ממשיך עד שאין יותר רעיונות חדשים - אם תלמיד לא יכול לחשוב על תגובה חדשה - הוא אומר "עובר", ויוצא מהמשך הסבב.
- מי שהגה את הרעיון האחרון (כשאף אחד אחר לא מצליח להמשיך) - מנצח בסבב
- אין תגובות נכונות או לא נכונות

שאלות לדיון (קצר) בתום כל אחד מהסבבים:

- שתפו בהצעות מעניינות/ יצירתיות/ מצחיקות שעלו כפתרון לתרחיש
- אילו תגובות הפתיעו אתכם?
- איזו תגובה שהועלתה בקבוצה שלכם נראית לכם יותר נכונה/ יעילה?
- מה קורה כשיש לנו יותר אפשרויות לבחירה?

שאלון לדיון בתום הפעילות:

- איך הרגשתם במהלך הפעילות?
- איך זה הרגיש לחשוב על כמה פתרונות ולא לעצור רק ברעיון הראשון שחשבתם עליו?
- איך הרגשתי כששמעתי פתרונות שלא חשבתי עליהם בעצמי?
- מה עזר לכם לחשוב על מגוון רעיונות?
- מה קורה כשיש לנו יותר אפשרויות בחירה?
- מה הרעיון המנצח שלכם מבין כל הסבבים?

טיפים לשיח:

- הדגימו לתלמידים כי אין פתרון אחד נכון עבור כל אחד מן התרחישים, יש מגוון אפשרויות – כפי שעולה מן המשחק - ולכל אחד דרך פעולה מתאימה ונכונה יותר עבורו.
- לפעמים כדאי לנסות דרך אחרת, אם הראשונה לא עבדה לנו.
- בהרבה מן המקרים - מצב הרוח, הנסיבות והרגשות שלנו בעת האירוע, ישפיעו על הבחירה שנעשה, וחשוב לזכור זאת.
- אם תלמיד או תלמידה מציעים תגובה שעלולה להיות פוגענית (אלימה, לא חוקית או בעייתית מסיבות שונות), שאלו "איך החבר או החברה ירגישו אם תפעל ככה?", ועודדו לחשוב על פתרונות נוספים.
- במקרה של קושי להתגמש – חשבו על חבר/אדם שאתם מעריכים את יכולת קבלת ההחלטות שלו, וחשבו: איזו תגובה הוא היה בוחר. לעיתים מחשבה על מה אדם אחר היה עושה, מסייעת לנו לקבל החלטה נכונה יותר.

כרטיסי תרחישים

<p>חבריו של דן מתווכחים ודן חושש שאם יביע את דעתו זה יפגע בו חברתית, אך שתיקה מרגישה כויתור על מה שהוא מאמין בו</p> <p>מה תמליצו לו לעשות?</p>	<p>אגם משחקת עם חברותיה במשחקי רשת, וההורים שלה מעירים לה שמשחקי מחשב זה לא באמת "משחק עם חברים"</p> <p>מה תמליצו לה לעשות?</p>	<p>מאור קבע ללמוד למבחן במתמטיקה עם עודד, אך שני חברים אחרים הציעו לו להצטרף לסרט באותו היום</p> <p>מה תמליצו לו לעשות?</p>	<p>שירה הוזמנה למסיבה של חברים ביום שישי בערב אבל באותו הזמן יש לה ארוחת ערב משפחתית</p> <p>מה תמליצו לה לעשות?</p>
<p>חברה של דניאלה שיתפה אותה שהיא מרגישה עצובה מאוד בזמן האחרון</p> <p>מה תמליצו לה לעשות?</p>	<p>איתי מרגיש שכל החברים שלו מתקרבים לתלמיד חדש שהצטרף לכיתה והוא נשאר קצת מאחור</p> <p>מה תמליצו לו לעשות?</p>	<p>חברה טובה הציע לליה לעשות משהו שהיא לא ממש שלמה איתו, היא לא יודעת אם ואיך להגיד "לא" בלי להרוס את החברות</p> <p>מה תמליצו לה לעשות?</p>	<p>עדן קיבל הזמנה למסיבה של חברים, אבל הוא יודע שקיבל את ההזמנה אחרון רק אחרי שכל החברים האחרים כבר הוזמנו</p> <p>מה תמליצו לו לעשות?</p>
<p>יובל שמה לב שליאור אף פעם לא יושבת בהפסקות עם החברות, ותמיד נשאר לבד בכיתה</p> <p>מה תמליצו לה לעשות?</p>	<p>רועי שמע שני חברים שלו מתכננים להעתיק במבחן במתמטיקה, הם לא יודעים שהוא שמע</p> <p>מה תמליצו לו לעשות?</p>	<p>גל מרגישה שכשהיא שולחת הודעות בוואטסאפ הכיתתי פחות מגיבים ומתייחסים להודעות שלה</p> <p>מה תמליצו לה לעשות?</p>	<p>בן מאוד אוהב לרקוד, הוא חלק מלהקת המחול, אחרי הופעה בבית הספר מספר תלמידים מהכיתה צחקו עליו</p> <p>מה תמליצו לו לעשות?</p>